

Metodický list: Život v protektorátu

Pomůcky

pracovní list pro každého žáka, technika k puštění audiokázek a fotografií

Časová dotace

Aktivity jsou koncipovány na dvě vyučovací hodiny (90 min), vyučující podle svých potřeb může některé aktivity vynechat a časovou dotaci zkrátit.

Vzdělávací oblasti

osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Motivační aktivita

---

5 MIN

CELÁ TŘÍDA

Na plátno žákům promítneme fotografii *Obsazení Československa*:

- Jak na vás působí? Jaké emoce vyjadřují lidé na fotografii? Proč?
- Cítily se všechny skupiny obyvatelstva stejně? Které jinak? Proč?

Jinak se určitě cítili etniční Češi, kteří se z pohraničí museli stěhovat, jinak sudetští Němci.

Nebo pustíme žákům audionahrávku *Vznik protektorátu Čechy a Morava*:

- Kdo hovoří? O čem? Kdo je říšský kancléř?
- Jaké emoce jsou cítit z ukázky? Jak se asi mluvčí cítí?

Mluví prezident Emil Hácha, říšský kancléř – A. Hitler. Vlastní odpovědi žáků.

10 MIN

SAMOSTATNÁ PRÁCE

Rozdáme dětem tři stránky komiksů: Bělohoubek, Anna F., Macháček.

Po přečtení tří příběhů vyzveme děti, aby se zamyslely nad tím, co mají příběhy společného a v čem se liší.

Např. Anna a Rudolf jsou příběhy dětí, Anna pravděpodobně nezlobila, Rudolf ano, všechny tři příběhy nějak zmiňují židovskou otázku apod.

Necháme žáky odhadnout, jak budou příběhy pokračovat.

Aktivita z pracovního listu

10 MIN

SAMOSTATNÁ PRÁCE

Vyplnění myšlenkové mapy v PL: Vyzveme žáky, aby si vybrali jednu postavu z komiksů a její jméno zapsali do středu kruhu. K jednotlivým paprskům pak vypíšou, jak se pro ni změnil život v protektorátu oproti dřívějšímu.

Povzbuzujeme žáky, aby se neomezovali jen na informace z komiksu, jejich fantazii můžeme podpořit slideshow fotek. Žáci vyplní do PL kolonku Co bych se chtěl o protektorátu ještě dozvědět?

DLE UVÁŽENÍ

výklad a prostor na dotazy – z předchozího cvičení

10 MIN

SAMOSTATNÁ PRÁCE

Žáci vyplní do PL doplňovačky (Ize zadat za DÚ)

vyhlášení protektorátu

15. 3. 1939

Emil Hácha prezidentem

30. 11. 1938

odtržení Slovenska

14. 3. 1939

atentát na Heydricha

27. 5. 1942

začátek 2. světové války

1. 9. 1939

mnichovská dohoda

29. 9. 1938

uzavření českých vysokých škol

17. 11. 1939

Závěrečná aktivita: redaktor Franta Kocourek

7 MIN

CELÁ TŘÍDA

Pustte žákům audionahrávku *Redaktor Franta Kocourek*.

- Co komentuje?
- Co myslí „černou vránou“?
- Jaký byl pravděpodobně jeho další osud?

František Kocourek (1901–1941)

František (běžně však používal familiárnější pojmenování Franta) Kocourek se narodil 14. 9. 1901 v Praze a zemřel 13. 5. 1941 v nacistickém koncentračním táboře Osvětim-Birkenau. Byl novinářem, publicistou a spisovatelem. Psal divadelní kritiky, teoretická pojednání, a dokonce se pokusil i o psaní divadelních her. Byl autorem detektivek i humoristických románů, věnoval se hranému a dokumentárnímu filmu. Do dějin československé žurnalistiky vstoupil Kocourek jako vynikající politický publicista a komentátor (např. Peroutkova Přítomnost), který varoval před nastupujícím nacismem a nebezpečím nového válečného konfliktu.

Politické publicistice se věnoval i v Československém rozhlasu, s nímž jako reportér a komentátor spolupracoval od poloviny dvacátých let. Ve třicátých letech byl Franta Kocourek jedním z nejpopulárnějších rozhlasových komentátorů. Největší proslulost mu přinesly jeho rozhlasové komentáře z léta 1938 a z doby mnichovské krize, ve kterých burcoval proti nacismu a mobilizoval československou veřejnost k hájení ohrožené republiky. Se svými vlasteneckými a protinacistickými postoji se mimořádně populární hlasatel netajil ani v době druhé republiky a po začátku německé okupace. Do dějin vstoupilo jeho ironické komentování z přímého přenosu německé vojenské přehlídky na Václavském náměstí dne 19. 3. 1939. Poté, co mu bylo v červnu 1940 zakázáno pracovat v rozhlase, pořádal Kocourek, vzdor přísnému zákazu německé tajné policie, osvětové přednášky na venkově. V nich se netajil svým protinacistickým a vlasteneckým smýšlením. V červnu 1941 byl Kocourek zatčen a poslán do Osvětimi, kde také zemřel.